

Nr B 235

Av herr **Hedlund m. fl.**, om utredning angående främjande av långsiktigt sparande och angående värdesäkring av sparande.

Önskemålen i fråga om sparande för att utöver folkpensionen förbättra tryggheten på ålderdomen och vid andra tillfällen varierar helt naturligt hos individerna. För många människor framstår sparande i form av tilläggspension som lämpligast, men andra anser sig ha större fördel av sparande i eget hem, egen rörelse, i bank eller annan kreditinrättning. Vi anser det vara en angelägen uppgift för samhället att stimulera varje enskilt sparande som syftar till ökad trygghet för den enskilde medborgaren.

Enligt nuvarande bestämmelser är sparande i eget hem eller egen rörelse missgynnadt i skattehänseende. Vi anser det välmotiverat, att den som sparar i egen fastighet eller egen rörelse kunde få skattelindring lika väl som de som sparar genom pensionsförsäkring. Det bör kunna skapas möjlighet till skattefri avsättning av visst begränsat belopp av inkomsten i egen fastighet eller rörelse. Dessa medel skulle ligga som en pensionsfond i fastigheten eller rörelsen. Särskilt för jordbrukare och andra småföretagare skulle ett sådant pensionssparande vara värdefullt.

Många människor, inte minst jordbrukare, villaägare och småföretagare, har möjlighet att spara endast genom amorteringar av skulder. Enligt vår mening bör amorteringssparande i syfte att öka ålderdomstryggheten till visst begränsat belopp stimuleras genom rätt till avdrag vid beskattningen.

Långsiktigt sparande, bundet i bank eller annan kreditinrättning, synes oss också av vikt som pensionssparande och bör till begränsade belopp erhålla förmånen av skattebefrielse. Möjlighet bör skapas att insätta medel på särskilt pensionskonto i bank eller annan kreditinrättning. Sådana insättningar liksom till kapitalet lagd ränta bör vara avdragsgilla vid beskattningen. Uttag från pensionskonto bör liksom pensionerna bli föremål för beskattning.

Vi anser det angeläget att pröva möjligheterna att genom skattelindring stimulera de former av långsiktigt sparande, som vi ovan berört. Vi är medvetna om att åtskilliga tekniska svårigheter möter de åtgärder vi förordar. Men frågan synes av så stor vikt, att den måste tas upp till prövning. Över huvud taget är det ur samhällets synpunkt angeläget, att den

ekonomiska politiken och skattepolitiken utformas på sådant sätt, att olika former av långsiktigt personligt sparande för ökad trygghet uppmuntras.

Det är vidare av central betydelse, att pensionsförmåner och för pension sparat kapital behåller sitt reella värde. Värdesäkring av pensionssparande är ett svårbemästrat problem, men det synes oss angeläget, att möjligheter som finns till garanterande av pensioners och övriga sparmedels realvärde prövas. Folkpensionerna är genom indexreglering i princip värdefasta. Enligt vår mening bör bättre garantier skapas för att även tilläggs pensioner och sparkapital i andra former behåller sitt reella värde.

Vid den frivilliga tilläggsförsäkring, som förordades av linje 2 under folkomröstningen i fjol, bör man i första hand söka uppnå värdesäkring genom indexreglering av premierna och genom möjligheter för de enskilda försäkringsinrättningarna att placera premiemedlen i värdesäkra tillgångar. Men man bör även kunna överväga möjligheten av att förse premien med särskilt värdesäkringstillägg.

Det är omöjligt att på förhand avgöra i vilken utsträckning möjligheter till värdefast placering av sparmedel kommer att erbjuda sig. De konsekvenser, som kan följa för kapitalmarknaden och räntebildningen, framstår som ovissa. I varje fall bör man under ett inledningsskede räkna med att värdesäkringsmöjligheterna kanske inte kan svara mot efterfrågan. Det bör därför kunna övervägas att låta värdesäkring gälla för begränsat belopp för varje försäkringstagare eller sparare.

I enlighet med vad vi ovan förordat bör strävandena inriktas på att ge möjligheter till värdesäkring av olika slag av långsiktigt sparande, alltså även t. ex. livförsäkringssparande och banksparande. Den som så önskar bör kunna få värdesäkringsgaranti för begränsat belopp på sådant pensionskonto i bank eller annan kreditinrättning, som vi ovan förordat.

1957 års pensionskommitté har i uppdrag att pröva värdebeständighetsproblemet enbart från tilläggs pensioneringens synpunkt. Stabiliseringsutredningen har att behandla frågan om värdefasta placeringar i dess helhet, och kreditmarknadsutredningen torde också ha möjlighet att uppta dessa frågor till behandling. Det är enligt vår mening angeläget, att hela frågan om hur långsiktigt sparande i olika former skall kunna värdesäkras prövas skyndsamt. Gällande försäkringslagstiftning och skattelagstiftning lägger hinder i vägen för försäkringsinrättningarna att placera premiemedlen i värdesäkra tillgångar. Frågan om de ändringar i lagstiftningen, som är nödvändiga för att ge försäkringsinrättningarna bättre möjligheter i detta avseende, bör också upptas till prövning.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt utredning

dels av möjligheterna att genom skattelindring stimulera långsiktigt sparande till visst begränsat belopp i egen fas-

tighet och egen rörelse samt på särskilt pensionskonto i bank eller annan kreditinrättning i enlighet med vad i motionen anförts;

dels av frågan om värdesäkring av sparande i form av tilläggspensionsförsäkring och annat frivilligt sparande i enlighet med vad som ovan anförts samt av möjligheterna för enskilda försäkringsinrättningar att erhålla värdefasta placeringar av premiemedel.

Stockholm den 3 juli 1958

Gunnar Hedlund

Lars Eliasson
i Sundborn

Nils G. Hansson
i Skegrie

Anders Pettersson

J. Onsjö

Nr B 236

Av herr Ohlin m. fl., om åtgärder för att främja sparande och kapitalbildning.

Med hänvisning till innehållet i de vid årets A-riksdag väckta, likalydande motionerna I: 311 och II: 362 angående åtgärder för att främja sparande och kapitalbildning samt återopande den motivering som där anförts hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att Kungl. Maj:t måtte snarast göra upp ett samlat handlingsprogram med sikte på att främja sparande och kapitalbildning, varvid som huvudbeståndsdelar bl. a. bör ingå ovan i motiveringen i förenämnda motioner angivna åtgärder.

Stockholm den 3 juli 1958

Bertil Ohlin

Wald. Svensson

Manne Ståhl

Sven Gustafson
i Göteborg

Sven Wedén

Ragnhild Sandström

O. Malmberg

Henning Gustafsson
i Skellefteå
